

NÁRODNÁ BANKA SLOVENSKA
EUROSYSTEM

Stretnutie vedenia NBS s predstaviteľmi subjektov kapitálového trhu, dôchodkového sporenia a poisťovní v Slovenskej republike

Bratislava 18. októbra 2017

Obsah

1. Trendy a riziká v slovenskom finančnom sektore
2. Aktuálne zmeny v oblasti regulácie trhu s cennými papiermi, v dôchodkovom sporení, v poisťovníctve a vo finančnom sprostredkovaní a finančnom poradenstve

1.

TRENDY A RIZIKÁ V SLOVENSKOM FINANČNOM SEKTORE

- Vývoj v poistnom sektore
- Vývoj v sektore kolektívneho investovania
- Vývoj v sektore starobného dôchodkového sporenia
- Vývoj v sektore doplnkového dôchodkového sporenia

Ziskovosť

- Hrubý zisk poisťného sektora medziročne vzrástol o 2 %, no v čistom vyjadrení išlo o pokles o -10 %
 - Splatná a odložená daň medziročne vzrástli o 45 %
 - Osobitný odvod z podnikania v regulovaných odvetviach vzrástol o 161 %, jeho podiel na daniach a odvodoch z hrubého príjmu stúpol na 25 %
- Anualizované ROA sa udržalo na 2,7 %
 - V roku 2016 by bez jednorazových vplyvov predstavovalo 2,2 %

Solventnosť

- Solventnosť sektora poklesla, no zostáva na dostatočnej úrovni
 - Pokrytie SCR na úrovni 2,2 (rozpätie poisťovní od 1,6 do 3,5)
 - Pokrytie MCR v priemere 5,4 (rozpätie poisťovní od 1,4 do 9,1)
 - Pokles nastal aj u poisťovní s nižšou mierou krytia kapitálových požiadaviek
 - Niektoré poisťovne rozdelili pomerne významnú časť kapitálu akcionárom

Životné poistenie

- Predpísané poistné v klasickom životnom poistení vzrástlo o 8 %
 - Heterogénny vývoj na trhu, väčšina poisťovní zaznamenala pokles poistného
- Predpísané poistné v IŽP pokleslo o 8 % medziročne
 - Náklady na poistné plnenia vzrástli až o 38 %
 - Príčinou nárastu nákladov bol vývoj v malej skupine poisťovní
- Ostatné odvetvia životného poistenia intenzívne rástli

Neživotné poistenie a aktívne zaistenie

- V neživotnom poistení rástli všetky tri významné odvetvia
 - Predpísané poistné v PZP medziročne vzrástlo o 6 %, hoci predtým stagnovalo
 - V havarijnom poistení mierne zrýchlilo rast na 10 %
 - Poistenie majetku vzrástlo o 3 %
- Podiel zaistenia poklesol o 1 p. b. na 32 % z predpísaného poistného

Technické rezervy

- Technické rezervy vzrástli o 3,5 %
 - V neživotnom poistení a aktívnom zaistení o 4,1 %
 - V neživotnom poistení ide o pozitívnu zmenu trendu oproti poklesu technických rezerv z roka 2016

Umiestnenie technických rezerv

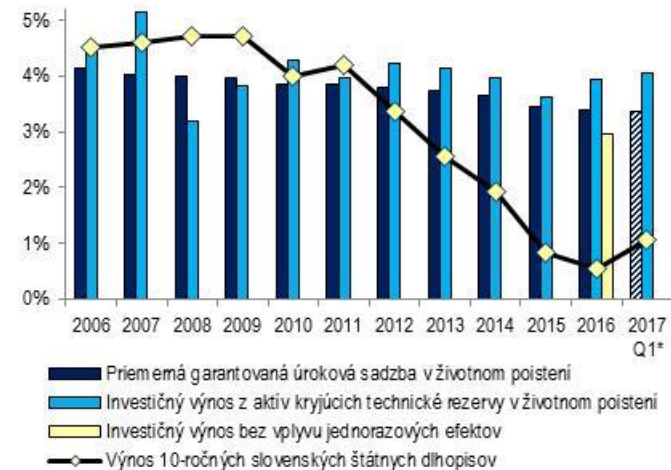
- Technické rezervy klasického životného poistenia sú naďalej umiestňované najmä do dlhopisov
 - Postupný pokles podielu štátnych dlhopisov na 49 %
 - Mierny nárast na 31 % zaznamenali podnikové dlhopisy
- Technické rezervy IŽP sú prevažne investované do podielových fondov

Riziko nízkych úrokových sadzieb

- Investičný výnos v prvom štvrtroku 2017 stúpol, otočenie klesajúceho trendu je ale nepravdepodobné
 - Anualizovaný investičný výnos 4,1 %
 - Priemerná garantovaná sadzba v klasickom životnom poistení 3,4 % (december 2016)
 - Riziká nízkych úrokových sadzieb zostávajú naďalej prítomné

Porovnanie garantovanej sadzby v životnom poistení s výnosnosťou

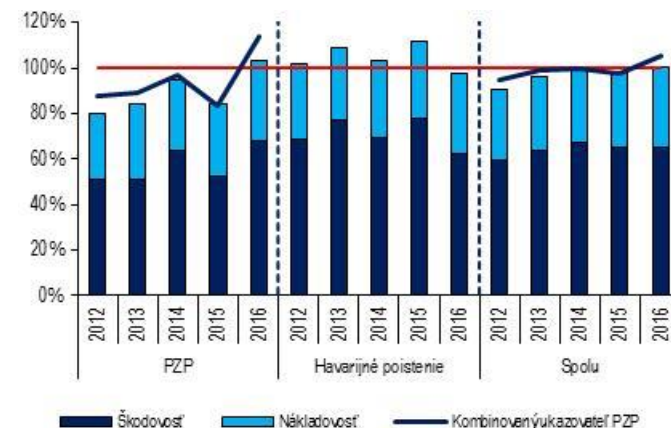

Zdroj: NBS.

Riziko nadmerného konkurenčného tlaku v poistení áut

- Kombinovaný ukazovateľ poistenia áut výraznejšie vzrástol
 - Kombinovaný ukazovateľ dosiahol hodnotu 101 %, po započítaní dodatočných zákonných odvodov by stúpol až na 106 %
 - Prijaté poistné nepokrývalo náklady na poistné plnenia
- V ostatných odvetviach neživotného poistenia je jeho hodnota výrazne pod 100 %

Vývoj škodovosti, nákladovosti a kombinovaného ukazovateľa PZP v poistení áut

Zdroj: NBS.

Dynamický rast NAV v tuzemských aj zahraničných podielových fondoch bol ťahaný investíciami domácností a podporený výkonnosťou vo fondoch

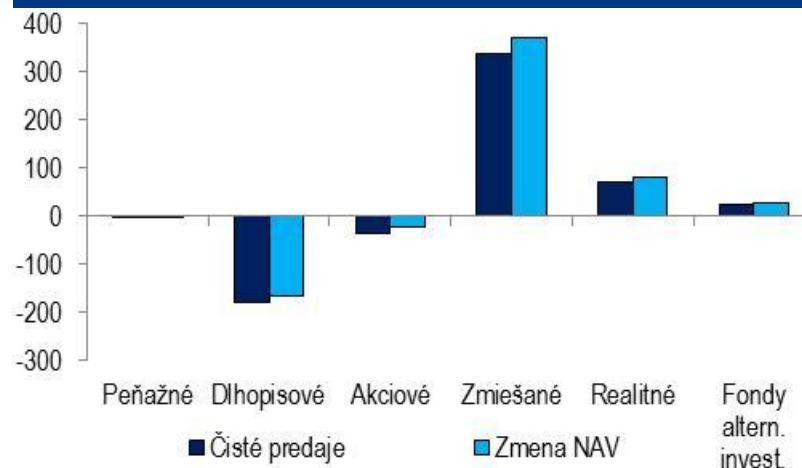
- Vývoj čistej hodnoty aktív v sektore kolektívneho investovania v prvom polroku 2017 nadviazal na pozitívne smerovanie z druhej polovice roka 2016
- Popri väčšom dopyte klientov po investovaní do podielových listov dopomohla k tomuto výsledku aj zvýšená výkonnosť
- NAV za všetky tuzemské podielové fondy a zahraničné fondy kolektívneho investovania predávané v SR sa od januára do júna 2017 zvýšila o 461 mil. €
- Z prírastku NAV tuzemských podielových fondov v rozsahu 292 mil. € sa pod 220 mil. € podpísali čisté predaje
 - Prakticky celý prílev nových prostriedkov do tuzemských podielových fondov pochádzal zo sektora domácností
 - Nákup podielových listov domácnosťami bol v prvom polroku 2017 ešte o niečo intenzívnejší ako v druhej polovici roka 2016

Podobne ako v minulom roku v tuzemskom segmente dominoval dopyt po zmiešaných podielových fondoch a redemácie v kategórii dlhopisových fondov

- Najväčšia časť nárastu NAV aj čistých predajov tuzemských podielových fondov v prvom polroku 2017, podobne ako v predošlom roku, pripadala na zmiešané fondy
- Ďaleko za nimi nasledovali s prírastkom 80 mil. € realitné podielové fondy a kladnú zmenu NAV, konkrétne vo výške 29 mil. €, zaznamenali okrem toho už len fondy alternatívnych investícií
- Medzi kategóriami so zápornými čistými predajmi vyčnievali dlhopisové podielové fondy, čo tiež kopírovalo situáciu uplynulého roka
- Okrem toho klienti sťahovali svoje prostriedky ešte z akciových podielových fondov a v malej miere aj z peňažných fondov

Čisté predaje a zmena NAV v prvom polroku 2017 podľa kategórií tuzemských podielových fondov (mil. EUR)

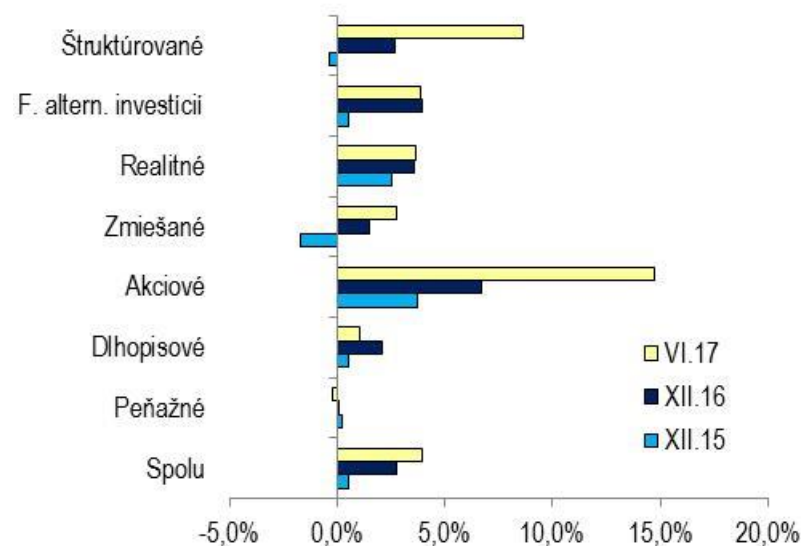

V porovnaní s minulým rokom zaznamenali podielové fondy lepšiu výkonnosť a správcovské spoločnosti vyšší zisk

- K poslednému dňu júna 2017 dosiahli tuzemské a zahraničné podielové fondy priemernú medziročnú nominálnu výkonnosť 3,9 % (2,7 % za rok 2016)
 - Najvyšší výnos, takmer 15 %, si pripísali podielníci akciových podielových fondov
 - Nominálne zhodnotenie v štruktúrovaných podielových fondoch dosiahlo úroveň 8,7 %
 - S výnimkou mierne záporného výsledku peňažných podielových fondov sa priemerný výnos v zostávajúcich kategóriách pohyboval v rozmedzí od 1,1 % do 3,8 %
- Tuzemské správcovské spoločnosti vygenerovali za prvý polrok 2017 čistý zisk vo výške 10,4 mil. €, čo bolo o 8 % viac ako v porovnateľnom období minulého roka

Výkonnosť jednotlivých kategórií podielových fondov

Výraznejší nárast počtu sporiteľov a medziročne zvýšený objem odvedených príspevkov charakterizovali sektor DSS v prvom polroku 2017

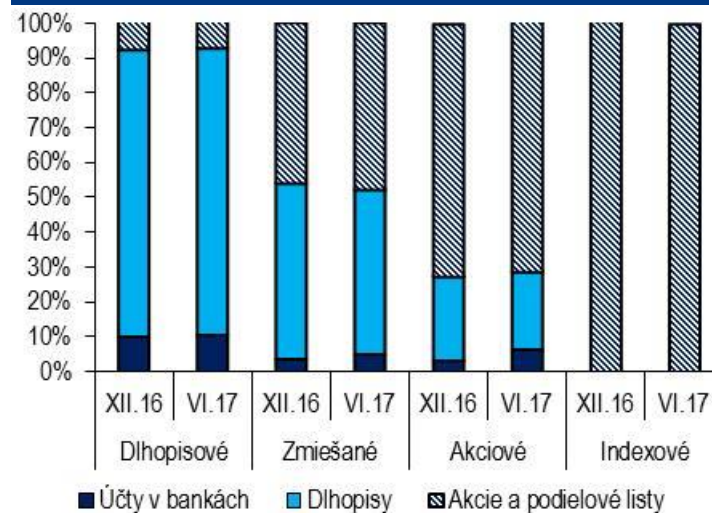
- Počet sporiteľov druhého piliera dôchodkového sporenia počas prvých šiestich mesiacov roka 2017 vzrástol o viac ako 24 tisíc
- Nárast NAV bol ťahaný najmä novými príspevkami sporiteľov
- Objem odvedených príspevkov v porovnaní s prvým, či druhým polrokom 2016 narástol o 15 %, pričom za týmto nárastom treba hľadať niekoľko faktorov
 - Už spomínaný nárast počtu sporiteľov
 - Zvýšenie sadzby povinných príspevkov od začiatku roka 2017 z pôvodných štyroch percent na 4,25 % z vymeriavacieho základu (išlo o prvé zo série plánovaných zvýšení o 0,25 p. b. rozfázovaných na nasledujúce roky)
 - Pomerne dynamický rast nominálnych miezd

V štruktúre portfólií dôchodkových fondov a ich expozícii voči rizikám nedochádzalo k zásadnejším zmenám

- Vo všeobecnosti možno konštatovať, že zmeny v alokácii majetku do základných tried aktív boli počas prvého polroka 2017 málo výrazné
- Platí to obzvlášť pre skupinu dlhopisových dôchodkových fondov, kde skladba majetku zostala konštantná, tvorená z 90 % dlhopisovými investíciami a doplnená vkladmi v bankách
- V akciových dôchodkových fondoch sa mierne posilnilo zastúpenie prostriedkov na vkladoch v bankách, a to približne rovnocenne na úkor dlhopisovej aj akciovej zložky majetku
- Naopak, v zmiešaných dôchodkových fondoch sa akciové vystavenie posilnilo (z 35 % na 39 % NAV)
- Priemerná zostatková splatnosť dlhových cenných papierov v portfóliách dôchodkových fondov pokračovala v dlhodobej rastúcej tendencii, keď sa v priebehu prvej polovice roka zvýšila z 5,3 na 5,6 roka

Zloženie portfólií dôchodkových fondov podľa typu

Výkonnosť dôchodkových fondov v horizonte jedného roka bola pozitívne korelovaná s podielom akciovej zložky

- V prvom polroku 2017 bolo možné pozorovať obrat v dlhodobejšie trvajúcom trende poklesu domácich aktív v majetku dôchodkových fondov
 - Podiel slovenských aktív sa v tomto období zvýšil o 1,5 percentuálneho bodu a dosiahol úroveň bezmála jednej pätiny z celkovej NAV
- Podiel investícií (okrem derivátov) do aktív denominovaných v cudzej mene sa v sledovanom období prakticky nemenil - za sektor ako celok sa nachádzal na úrovni okolo 6 % NAV
- Najvyššie nominálne medziročné zhodnotenie aktív k 30.6.2017 vo výške 15 % priniesli sporiteľom indexové dôchodkové fondy, za nimi nasledovali akciové dôchodkové fondy s výkonnosťou 10,6 % a zmiešané fondy s výnosom 6,2 %
- Dlhopisové dôchodkové fondy zaznamenali medziročné zhodnotenie vo výške 0,6 %
- Sumárny zisk dôchodkových správcovských spoločností stúpol v prvom polroku 2017 medziročne o 23 % a dosiahol objem okolo 7,7 mil. €

Nárast počtu účastníkov dosiahol rekordnú úroveň za posledných desať rokov

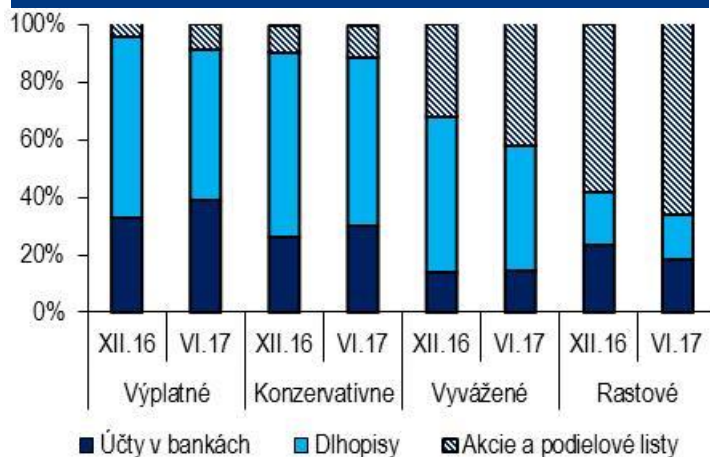
- Rast záujmu o sporenie prostredníctvom systému doplnkového dôchodkového sporenia z predošlých dvoch rokov sa v prvej polovici roka 2017 ešte viac zvýraznil
- Objem aktív spravovaný v sektore doplnkového dôchodkového sporenia pokračoval v rovnomernom raste
 - NAV v prvom polroku 2017 stúpila o 97 mil. € a v jeho závere dosiahla úroveň tesne nad 1 805 mil. €
 - Dynamika rastu bola obdobná ako v minulom roku
- Čistý tok prostriedkov medzi doplnkovými dôchodkovými fondmi a účastníkmi/ poberateľmi, teda rozdiel odvedených príspevkov a vyplatených dávok, sa vyše dvoma tretinami podieľal na kumulácii aktív
- Zhodnocovanie investičného portfólia zohralo v sledovanom období o niečo významnejšiu úlohu ako počas roka 2016

Zvýšenie podielu akciovej zložky vo vyvážených aj rastových doplnkových dôchodkových fondoch a na druhej strane pokles durácie vo väčšine fondov

- Základná štruktúra aktív doplnkových dôchodkových fondov, ktoré možno charakterizovať ako vyvážené, sa aj počas prvej polovice roka 2017 vyvíjala v súlade s niekoľkoročným trendom
 - Jeho podstatou je prehlbujúca sa orientácia na (priame a nepriame) akciové investície, podiel aktív s väzbou na akciové trhy sa v týchto doplnkových dôchodkových fondoch zvýšil v priemere z 20 % na úroveň 26 % ich NAV
- Priemerná zostatková splatnosť dlhových cenných papierov v portfóliách doplnkových dôchodkových fondov sa za prvých 6 mesiacov roka 2017 znížila zhruba o 0,35 roka na hodnotu 6 rokov
 - Úroková citlivosť vyjadrená duráciou sa znížila nielen na úrovni celého sektora, ale aj vo väčšine jednotlivých doplnkových dôchodkových fondov

Zloženie portfólií doplnkových dôchodkových fondov podľa typu

Výrazne zlepšená ziskovosť dôchodkových správčovských spoločností v prvom polroku 2017

- Priemerná výkonnosť príspevkových doplnkových dôchodkových fondov na medziročnej báze ku dňu 30.6.2017 bola 2,8 %
 - Najvyššie nominálne zhodnotenie 6,4 % priniesli rastovo orientované fondy, vyvážené fondy zarobili v priemere 2,3 % a konzervatívne 0,1 %, výnos výplatných doplnkových dôchodkových fondov sa nachádzal v zápornom pásme na úrovni -0,6 %
- Doplnkové dôchodkové spoločnosti vyprodukovali v prvej polovici roka 2017 spolu zisk v hodnote necelých 2,5 mil. €
 - Táto hodnota bola v porovnaní s prvým polrokom 2016 viac ako trojnásobne vyššia
 - Základným elementom zlepšeného hospodárenia bol nárast výnosov z odplát a provízií - najmä odplata za zhodnotenie majetku v doplnkovom dôchodkovom fonde zaznamenala výraznejšie oživenie voči predošlému obdobiu

2.

AKTUÁLNE ZMENY V OBLASTI REGULÁCIE TRHU S CENNÝMI PAPIERMI, V DÔCHODKOVOM SPORENÍ, V POISŤOVNÍCTVE A VO FINANČNOM SPROSTREDKOVANÍ A FINANČNOM PORADENSTVE

Všeobecná oblast'

Súčasť novely zákona o bankách

❖ Oblasť zmien

- ❖ Príspevky dohliadaných subjektov - spravodlivejšie nastavenie ročných príspevkov
- ❖ Legislatívny rámec implementujúci v slovenskom právnom poriadku budúce intervenčné právomoci NBS podľa nariadení PRIIPs a MiFIR
- ❖ Úprava, resp. precizovanie príslušných ustanovení týkajúcich sa najmä konania pred NBS a výkonu jej dohľadu, a to na základe poznatkov z praxe pri dohláde ako aj v kontexte s aktualizovanou súvisiacou legislatívou

❖ Proces

- ❖ Príprava – 2Q 2017
- ❖ MPK – 3. – 24. 7. 2017
- ❖ NR SR – 1. čítanie – 6. 9. 2017, výbory NR SR – 3. – 10. 10. 2017
- ❖ Účinnosť – 15.12.2017
 - ❖ Pre príspevky až od 1.1.2018, t.j. bude to mať vplyv až na príspevky od r. 2019

ESMA note

❖ Legislatíva, ktorá požaduje LEI -The Global Legal Entity Identifier

Právny rámec	Osoby, za ktoré sa má vykazovať LEI
EMIR	Protistrany
MiFID 2 / MiFIR	banky / o.c.p. Klienti (právnické osoby) Obchodné miesta, poskytovatelia dátových služieb
MAR	Emitenti, osoby nahlasujúce podozrivé transakcie
CRR	Úverové a finančné inštitúcie
AIFMD	Správcovia
Solvency II	Poist'ovne
CSDR	Centrále depozitáre a účastníci CSD
Transparency Directive	Emitenti nástrojov prijatých na regulovanom trhu
SFTR	Protistrany
Prospektové nariadenie	Emitenti

❖ Hlavný problém (najmä vo vzťahu k MiFID) – reportujúce osoby majú zabezpečiť LEI od svojich klientov / protistrán

❖ Zároveň je dôležitá aj kvalita dát nahlasovaných do LOU

Povinnosti účastníkov finančného trhu

- ✓ Požiadat' o pridelenie LEI niektorú LOU (*napr. CDCP SR, a.s.*)
<https://www.gleif.org/en/about-lei/how-to-get-an-lei-find-lei-issuing-organizations>
<https://www.cdc.sk/lei/ziadost-o-pridelenie-lei-pre-lei/>
- ✓ Pravidelne aktualizovať údaje o spoločnosti (*pri zmene, minimálne však raz ročne*)
- ✓ Platiť poplatky stanovené LOU (*poplatok za pridelenie LEI, poplatok za správu*)
- ✓ Kontrolovať správnosť údajov (*v prípade nesprávnych údajov, oznámiť chyby GLIEF, alebo spravujúcu LOU*) <https://www.gleif.org/en/lei-data/challenge-lei-data>
- ✓ Nastaviť v IT systémoch možnosť uviesť LEI
- ✓ Uvádzať aktualizovaný LEI v hláseniach do NBS, EBA, ESMA, EIOPA

Oblast' regulácie trhu s cennými papiermi

❖ Legislatíva

- ❖ Zákon 237/2017 Z. z. zverejnený v Zbierke zákonov SR dňa 11.10.2017
- ❖ Časť transpozície je aj v novele zákona o fin. sprostredkovaní – ešte neschválená NR SR
- ❖ Pripravujú sa návrhy dvoch opatrení NBS v oblasti výkazníctva

❖ ESMA

- ❖ Prechádza sa postupne na Level 3 – usmernenia a Q&A
- ❖ Proces bude prebiehať aj počas r. 2018

❖ Komunikačné aktivity NBS

- ❖ Tematické workshopy s asociáciami (inducements/provízie, pripravuje sa product governance)
- ❖ Riešenie otázok jednotlivých subjektov k niektorým aspektom regulácie (inducements, cost transparency, product governance a pod.)

❖ NBS neplánuje vydávať jednostranný výklad k týmto problémom bez toho, aby zo strany ESMA nebolo naznačené aspoň základné smerovanie

❖ Návrhy noviel dvoch opatrení

- ❖ O predkladaní výkazov obchodníkmi s cennými papiermi
- ❖ O predkladaní výkazov burzou a centrálnym depozitárom

❖ Hlavné zmeny

- ❖ Úprava a doplnenie výkazov v súvislosti s MiFID II / MiFIR
- ❖ Zrušenie 10 existujúcich výkazov

❖ Predpokladaný proces

- ❖ MPK – október 2017
- ❖ Navrhovaná účinnosť – 3.1.2018 (t.j. účinnosť MiFID II)

❖ Výhl'adové témy na diskusiu s trhom

- ❖ Likvidita v realitných fondoch
- ❖ Klasifikácia fondov a ich názvy
- ❖ Potreba revidovať ZKI vo väčšej miere kvôli problémom s klasifikáciou subjektov (problémy spôsobené zavedením formy investičného fondu s premenlivým základným imaním)

❖ Iniciatívy na úrovni ESMA

- ❖ Prvé vyhodnotenie týkajúce sa reportingu podľa AIFMD
- ❖ Pravidelné iniciatívy v rámci konvergenzie dohľadu – práca na viacerých Q&A
- ❖ Medzinárodné a európske iniciatívy v oblasti likvidity fondov a leverage
 - ❖ Rôzne iniciatívy na úrovni IOSCO, ESRB a ESMA

❖ Pripravované opatrenia na r. 2018

- ❖ Zmeny vo výkazovom opatrení
- ❖ Novelizácia povolovacích opatrení (povolenie správ. spol. a predchádzajúce súhlasy NBS)
 - ❖ Dôvod - zavedenie investičného fondu s premenlivým základným imaním
 - ❖ Zmeny v súvislosti s novelou Zákona o cenných papieroch (MiFID II)
- ❖ Predpokladaná účinnosť – 30.6.2018

Oblast' regulácie dôchodkového sporenia

Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/2341 o činnostiach inštitúcií zamestnaneckého dôchodkového zabezpečenia (IZDZ) a o dohl'ade nad nimi – IORP II

❖ Lehota transpozície – 13. 1. 2019

❖ **Hlavné oblasti zmien**

- ❖ Cezhraničné prevody (časť kmeňa, majetku, portfólia)
- ❖ Organizácia riadenia spoločnosti (kľúčové funkcie) - interný audit, politika odmeňovania
- ❖ Nový návrh výpisu z ODÚ (výkaz dôchodkových dávok) – projekcie
- ❖ Pri výkone činnosti a dohl'ade - zohľadnenie veľkosti, prostredia a povahy činnosti subjektu

❖ **Predpokladaný proces**

- ❖ Príprava – spolupráca MPSVaR a NBS od 2Q 2017
- ❖ MPK – október 2017
- ❖ Navrhovaná účinnosť 1. januára 2019

PEPP – paneurópsky osobný dôchodkový produkt

- ❖ Návrh zverejnený 29.6.2017 (výsledok iniciatívy COM od r. 2012 zasadenej do vytvorenia Únie kapitálových trhov (CMU))
- ❖ **Hlavné charakteristiky**
 - ❖ Alternatívny produkt voči národným úpravám (29. režim)
 - ❖ Cieľom je odstrániť bariéry cezhraničného poskytovania osobných dôchodkov
 - ❖ Široká škála poskytovateľov, napríklad správcovia fondov, vrátane DDS, poisťovne, banky, o. c. p.,
 - ❖ Spoločné pravidlá pre zverejňovanie informácií (disclosure) a distribúciu
 - ❖ Defaultné investičné stratégie
 - ❖ Prenositel'nosť (portabilita) medzi členskými štátmi
- ❖ **Doplnené o odporúčanie COM o zdaňovaní osobných dôchodkových produktov vrátane paneurópskeho osobného dôchodkového produktu**
 - ❖ Cieľom je rovnaké zaobchádzanie medzi tuzemskými a zahraničnými produktmi
- ❖ **Predpokladaný proces**
 - ❖ Rokovania na úrovni EÚ v priebehu 2017 a 2018
 - ❖ Hlavné otázky - presná definícia (DB alebo DC produkt), pravidlá pri licencovaní produktu, portabilita, kto bude tvorcom, distribútorom produktu, aké kanály sa použijú na distribúciu

- ❖ Druhé celoeurópske cvičenie v oblasti dôchodkov – účasť všetkých krajín EÚ – materiálny rozsah sektora (NAV >500 mil. EUR)
- ❖ **Motivácia** – pretrvávajúce nepriaznivé makroekonomické podmienky (dlhodobá nízka úroveň úrokových sadzieb, dlhovekosť obyvateľstva, hrozba náhleho nárastu rizikových prémieí na finančných trhoch)
- ❖ **Podstatné rozdiely oproti prvému stresovému testovaniu v roku 2015**
 - ❖ DC schémy sa stali rovnocennými s DB - nebol status satelitného modulu
 - ❖ Stres test nebol v rámci DC schém založený výlučne na projekcii
 - ❖ Pribudla časť kvalitatívneho dotazníka zameraná na vplyv investičného správania sa spoločností na finančné trhy v čase stresu
- ❖ **Za Slovensko boli dáta vo výbornej kvalite**
- ❖ **V súčasnosti sa spracúva na pôde EIOPA - Záverečná správa**
 - ❖ Predpokladaný termín - december 2017

Oblast' regulácie poist'ovníctva, finančného sprostredkovania a finančného poradenstva

VYKONÁVACIE NARIADENIE KOMISIE (EÚ) 2015/2452 (vykazovacie nariadenie)

- Novela nariadenia predložená komisii na schválenie
- Oproti konzultovanému návrhu bez významných zmien
- Publikácia – najneskôr 20 dní pred koncom roka (t.j. pred účinnosťou)
- Nová taxonómia 2.2.0 publikovaná 17. júla 2017 zohľadňuje zmeny nariadenia

Zmena vykazovacieho nariadenia

- Všetky zmeny vyplývajú z publikovaných odpovedí EIOPA na otázky v rámci Q&A
- Najvýznamnejšia zmena - Výnosy a náklady vo výkazoch S.04.01, S.05.01 a S.05.02 sa vykazujú za všetky poistné zmluvy poisťovne bez ohľadu na ich klasifikáciu v účtovníctve.

Zmena v znení ITS: ...This template shall include all insurance business **regardless of the possible different classification between investment contracts and insurance contracts** applicable in the financial statements.

PRIIPs - Stanovisko k parametrom produktu pre vypracovanie dokumentu s kľúčovými informáciami

- Vek poisteného 35 rokov,
- Doba trvania poistenia 30 rokov,
- Pre tradičné zmiešané poistenie – poistenie smrti určené rovnako ako pre prípad dožitia, a to na základe kalkulačných vzorcov poisťovne,
- Pre Unit-Linked – poistenie smrti 15% celkového zaplateného poistného.

Odmeňovanie

- Pravidlá pre politiku odmeňovania
- Otvorené otázky v súvislosti s odkladaním odmien:
 - Okruh dotknutých osôb
 - Minimálna výška odkladanej odmeny

Novela zákona o finančnom sprostredkovaní a finančnom poradenstve

- Transpozícia smernice IDD (a čiastočná transpozícia MiFID 2)
- 80 zásadných pripomienok
- Účinnosť 23.2.2018

Zásadné zmeny z pohľadu finančných inštitúcií

- Distribúcia (priamy predaj)
- Test vhodnosti a primeranosti
- Poistenie zodpovednosti
- POG – pravidlá tvorby produktov
- Úprava vzťahov s distribučnými kanálmi

Tlak na MF SR – pozmeňovacie návrhy do NR SR

- V sektore kapitálového trhu (spresnenie rozsahu oprávnenia – obmedzenie pre Introducing broker model / Forex)
- V oblasti registrov a osobitného finančného vzdelávania

Nové povinnosti pri predkladaní predzmluvných informácií

- KID
- IPID
- Formulár (Pure life risk)

Osobitné finančné vzdelávanie

- Vzdelávacie inštitúcie
- Finančné inštitúcie pre vlastných zamestnancov a produktové školenia pre distribučné siete
- Register poskytovateľov OFV
- Register osôb, ktoré absolvovali OFV
- Povinnosť absolvovať každoročne OFV pre všetky osoby vykonávajúce distribúciu
- Prechodné obdobie 23.2.2019

Úlohy NBS

- Vydanie vykonávacích opatrení (staré zrušené)
- Nový reporting
 - Znižovanie administratívneho zaťaženia
- Pravidlá pre úpravu vnútorných predpisov
 - AML
 - Ochrana osobných údajov
- Registrácia a dohľad nad poskytovateľmi OFV
- Nové výzvy v súvislosti s distribúciou prostredníctvom informačných technológií

LTG Review

- Časový harmonogram – marec – koniec júla
- Informácie o používaní extrapolácie, párovacej korekcie a prechodných opatrení týkajúcich sa bezrizikovej úrokovej miery a technických rezerv
- Len 5 poisťovní má korekciu volatility, ostatné úpravy sa na slovenskom poistnom trhu nevyužívajú
- Zapojilo sa 7 poisťovní

- **SCR Review**

- Harmonogram
 - December 2016: zaslanie dotazníkov poisťovniam
 - Koniec marca 2017: analýza odpovedí
- Poisťovne posielali údaje za ich LoBs v rámci neživotného poistenia
- Zapojilo sa 7 poisťovní

- **Rekalibrácia SCR**

- Vyžiadané údaje pre kalibráciu strategického akciového rizika a rizika poistného v neživotnom poistení
- Zapojilo sa 11 poisťovní, 4 poisťovne zodpovedali aj kvalitatívny dotazník

EIOPA a ESRB nezávisle na sebe zverejnili v lete 2017 svoje vízie (nejde o legislatívny návrh) harmonizovaného rámca pre ozdravenie a riešenie krízových situácií v poisťovníctve*

- Správy sa zhodujú, že prínosy takéhoto rámca v EÚ by prevýšili jeho náklady
- Cieľom rámca by mala byť ochrana poistníkov a zabezpečenie finančnej stability
- Rámec by mal v princípe platiť pre všetky poisťovne a zaistovne, na ktoré sa vzťahuje smernica Solvency II
- Počíta sa s princípom proporcionality pri aplikácii rámca
- Nepočíta sa so žiadnou dodatočnou kapitálovou požiadavkou
- Možné zdroje financovania riešenia krízových situácií: osobitný rezolučný fond a/alebo IGS

*EIOPA: **Opinion to Institutions of the European Union on the Harmonisation of Recovery and Resolution Framework for (Re)Insurers Across the Member States**, July 2017.

https://eiopa.europa.eu/Publications/Opinions/EIOPA-BoS-17-148_Opinion_on_recovery_and_resolution_for_%28re%29insurers.pdf

ESRB: **Recovery and resolution for the EU insurance sector: a macroprudential perspective**, August 2017.

http://www.esrb.europa.eu/pub/pdf/reports/esrb.reports170817_recoveryandresolution.en.pdf?2482b63192aa290441664f8acc92e6b8

POTENCIÁLNY EÚ RÁMEC PRE OZDRAVENIE A RIEŠENIE KRÍZOVÝCH SITUÁCIÍ V POISŤOVNÍCTVE

Obsah rámca podľa EIOPA

Fázy riadenia krízy	Hlavné zložky potenciálneho rámca	Vplyv na
Príprava a plánovanie	Ozdravné plánovanie	Poist'ovne a zaist'ovne
	Plánovanie riešenia krízovej situácie	Rezolučný orgán
	Hodnotenie riešiteľnosti krízovej situácie	Rezolučný orgán
Včasná intervencia	Podmienky pre spustenie včasnej intervencie	-
	Právomoci v rámci včasnej intervencie	Orgán dohľadu
Riešenie krízovej situácie	Orgán riešenia krízových situácií	-
	Ciele riešenia krízových situácií	-
	Podmienky začatia rezolučného konania	-
	Právomoci a nástroje riešenia krízových situácií*	Rezolučný orgán
	Ochranné opatrenia (vo vzťahu k poistníkom a veriteľom)	-
Spolupráca a koordinácia	Inštitucionálne zabezpečenie cezhraničnej spolupráce a koordinácie pri riešení krízových situácií	Orgány dohľadu a rezolučné orgány v EÚ

*S nástrojom „reštrukturalizácia, limitácia a odpis záväzkov z poistenia“ počíta EIOPA len ako s nástrojom „poslednej inštancie“.

Návrh COM zverejnený 20.9.2017

Zásadné zmeny pre EBA, EIOPA a ESMA a implementácia CMU

❖ Oblasti zmien

❖ Nové právomoci a úlohy

- ❖ harmonizácia, konvergencia dohľadu
- ❖ Priamy dohľad ESAs (najmä pre ESMA v oblasti kapitálového trhu)
- ❖ Monitoring ekvivalencie pre subjekty z krajín mimo EÚ

❖ Systém riadenia (governance)

- ❖ Posilnenie nezávislosti od národných orgánov dohľadu (NSAs)
- ❖ Vznik Executive Board – stály a nezávislý riadiaci orgán každej ESA

❖ Financovanie

- ❖ Presun financovania z národných orgánov dohľadu na financovanie účastníkmi trhu
- ❖ Zatiaľ úplne nejasné, keďže kľúč pre výpočet sa má ustanoviť na Level 2

❖ Hlavné otvorené otázky

- ❖ Aké sú náklady na uvedenú zmenu?
- ❖ Kam smeruje EÚ dohľad? Ako si predstavujú ESAs úlohu NSAs v budúcnosti? Resp. naopak, ako si NSAs predstavujú úlohu ESAs?
- ❖ Odkiaľ bude vychádzať legitimita rozhodovania a zodpovednosť?

❖ Predpokladaný proces

- ❖ Rokovania na úrovni EÚ počas r. 2018
- ❖ Účinnosť od r. 2019, aplikácia od r. 2021

Zameranie dohl'adov do konca roka 2017

Zameranie dohľadu nad subjektmi kapitálového trhu a dôchodkového sporenia do konca roku 2017

- ❖ Správcovské spoločnosti
 - politika, pravidlá a systém odmeňovania
 - výkon funkcie dodržiavania a vnútorného auditu
 - transakcie s aktívami vo fondoch
 - dodržiavanie obmedzenia a rozloženia rizík vo fondoch

- ❖ Obchodníci s cenným i papiermi
 - posudzovanie krytia rizík vlastnými zdrojmi
 - poskytovanie investičných služieb, investičných činností a vedľajších služieb

- ❖ Subjekty dôchodkového sporenia
 - Transakcie s aktívami vo fondoch
 - Dodržiavanie obmedzenia a rozloženia rizík vo fondoch

- Politika, pravidlá a systém odmeňovania
- Kapitálová požiadavka
 - štruktúra jej krytia
 - použitie predpokladov pre jej stanovenie
- Správy pre dohl'ad
- Správy o solventnosti a finančnom stave

Ďakujeme za pozornost'